

tekst Auke Visser*

De S van Schat, staat de Bokma koud?

Het liefst had ik voor deze rubriek mijn favoriete printcampagne van Benetton gekozen: *shockvertising* met fotografie van Oliviero Toscani die van Benetton carte blanche kreeg. Hij maakte indrukwekkende foto's van kussende wereldleiders, een aidspatient, oorlogsslachtoffers en een blanke baby aan een zwarte vrouwenborst. Er is veel gepraat en geschreven over deze campagne - met name over de vraag of reclame zo schokkend mocht zijn - maar Toscani, hij was achttien jaar verantwoordelijk, vond dat er niets mis was met provoceren in advertenties. Wat mij vooral is bijgebleven is de kracht van het stilstaande beeld. In mijn eigen geheugen hebben zich ook meer stilstaande dan bewegende beelden vastgezet. De samensteller van deze rubriek is echter een streng doch rechtvaardig man en wil in de rubriek *ReclameArsenaal* geen buitenlandse campagnes. De S was nog beschikbaar, dus *Schat, staat de Bokma koud?* was een schot voor open doel. De campagne heeft een bekende geschiedenis, maar het door Kees Schiferli opgetekende verhaal mag nog wel een keer kort worden verteld. In

1974 verkocht de Friese distillateur Piet Bokma zijn stokerij aan Heineken. Bokma had een goede slagzin - *Vierkant in de fles, rond op de tong* - maar reclamechef Jaap Houthuijs vond het merk nogal grijs en na enige aarzeling werd bureau KVH/CDP ingeschakeld. Het bureau stond bekend als geruchtmakend maar kwam in eerste instantie met het voorzichtige *Bokma, één van de kleine genoegens in het leven van een man*. Na een jaar bleek deze campagne geen enkel effect te hebben gehad en kregen Jim Prins en Béla Stamenkovits meer vrijheid. Zij ontwikkelden twintig (!) voorstellen. Volgens Houthuijs was *Schat, staat de Bokma koud?* onmiddellijk raak en bedacht zelfs Freddy Heineken diverse toepassingsmogelijkheden. Jim Prins vertelde aan *Adformatie* in 1983 dat hij gekozen had voor zijn eigen smaakbeleving. Hij dronk jenever namelijk graag vooral zeer koud. Twee lampen waren de bekroning voor advertenties in onder meer *Voetbal International*, *Panorama* en *Nieuwe Revu*.

*Auke Visser is voorzitter Groep Pu-
blicitijdschriften/Nuv.

Het ReclameArsenaal-alphabet over reclamemakers wordt samen gesteld door Kees Sterrenburg.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

ReclameArsenaal